

åtaga sig omförmälta ytterligare uppdrag att ombesörja taflans transport hit och uppställning härstädes.

Joh. Vilh. Snellman

193 A. ARMFELT – J. V. SNELLMAN 24.X 1863
HUB, JVS handskriftssamling

Rattula den 10

12./24. October 1863

Högädle Herr Senator. m. m.

Tusende tack för Herr Senatorens skrifvelse af den 17:de innevarande October som jag har haft äran emottaga förlidne Tisdag. Jag har icke Helsingfors tidningar och har således ej läst Professor Schaumans artikel hvilken troligen sträfvar efter Popularitet. Denna Popularitet tyckes våra Präster söka med all möjlig ifver. Måtte Gud välsigna dem! Jag delar fullkomligen Herr Senatorens tanke angående ett bemyndigande för Senaten att göra förslag till jemkningar direct till Ständerne i de fall der dessa besluta till afvikelser från Propositionerna, men det bör vara General-Guvernören som hos Majestätet väcker denna fråga och inkommer med ett officielt andragande i ämnet. Vore det innet möjligt för Herr Senatorn att tala därom med Hans Excellence?

I Ryssland följes med spänd nyfikenhet våra Landtdags discussioner äfvensom alla våra tidnings artiklar. Min hustru, som i dessa dagar anländt från Moskwa, berättar att sinnena där hade varit mycket retade i följd af de debatter som hos oss ägt rum i afseende af de 3:ne herrar hvars rättighet att sitta på Landtdagen hade blifvit satt i fråga. En af mina gamla bekanta, som alltid velat Finland väl, yttrad uti ett af sina bref till mig;

»Vos Articles de journaux me donnent la fièvre. Votre *Dagblad* et vos *tidningar* (troligen Helsingfors tidningar) font à Votre pays un mal infini et finiront par indisposer l'Empereur contre un peuple qu'il a traité jusqu'à présent *** gaté. Je comprends parfaitement que Votre Diète ne veut pas que des personnes résidents hors du pays et qui ne peuvent conséquemment plus être au fait de ses besoins ne prennent pas part à des séances où il s'agit de voter de nouvelles loix et de nouveaux impôts, je comprends que la Diète cherche à établir une loix ou un règlement à ce sujet, mais ce n'était pas maintenant le moment de le faire et, en cela, comme en toute chose, c'est le ton qui fait la musique! Mais ce que je ne comprends pas, ce que je ne comprendrai jamais, c'est la rage de vos journalistes de prêcher ce système de séparatisme et d'indépendance en employant des termes qui doivent faire croire un monde entier que la Finlande est hostile à la Russie et que la Finlande a des raisons pour se plaindre de nous qui, jusqu'à présent, ne nous sommes jamais mêlés de ses affaires! La Finlande est un pays conquis qui a été cédé, à la suite d'un traité formel, par la Suède à la Russie et qui fait conséquemment une partie intégrante de l'Empire. L'Empereur Alexandre I:er lui a laissé ses loix, son ancienne forme de Gouvernement, etc. etc. et la Russie a applaudi à cette manière noble et généreuse d'agir de Son Souverain. Mais la Russie ne verra jamais de sang froid, ces prétentions de séparatisme que bien des personnes chez vous semblent proner et désirer, aux quelles l'Empereur ne saurait

souscrire et aux quelles nous autres Russes nous ne consentiront jamais» etc. etc.

Jag ämnar resa härifrån den 2./14. november och hoppas vara framme i St. Petersburg den 5./17. Kejsaren har återsändt Herrar Journalisters petition utan att fästa något afseende på den.

Med fullkomligaste högaktning har jag äran framhärda

Högädle Herr Senatorns
Ödmjukaste tjenare
Alex. Armfelt

10

194 YTTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 28.X 1863

RA, Senatens arkiv

... då Senatorn Snellman, som först yttrade sig, – ville, innan vidare häri tillgjordes, hafva Guvernören i Wiborgs län anbefaldt att, så fort sig göra låter och under iakttagande af nödig hemlighet, låta uppgöra förteckning ej mindre på antalet af de lägenheter, som på anfördt sätt genom auktion frångått sökanderne jemte uppgift å beloppet af auktionsskillingen derföre, än ock sådane lägenheter, hvilka tilläfventyrs förmodas ytterligare komma att för bristande löseskillning till kronan sålunda de närvarande innehafvarene afhändas, samt tillika undersöka om och till hvilket antal de förre åboerne jemte familjer derigenom råkade uti en mer eller mindre betryckt lefnadsställning, hvarjemte Guvernören borde, med insändandet af denna och annan på saken tilläfventyrs verkande utredning, hos Kejsarliga Senaten anmäla huru Guvernören, med afseende å förhandenvarande omständigheter, ansåge förhållandena på ifrågavarande gods i närmaste framtid komma att utveckla sig.

20

30

195 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 30.X 1863

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve!

40

För Högvälborne Herr Grefvens vördade meddelande af den femtonde dennes får jag aflägga min ödmjukaste tacksägelse. Innehållet bekräftar, hvad jag väl vet förut, att intet får tros af, hvad i denna stad berättas.

Jag får, för att reparera tidigare, försummelse, äran tillägga en lyckönskan till den utmärkelse, Högvälborne Herr Grefven fått motaga. Huru sällsynt den än må vara, den är dock en ringa sak mot Herr Grefvens förtjenst om fäderneslandet genom landtdagens och throntalets tillstyrkande.

50

Huru förvirrad denna landtdag än ser ut, framtiden skall väl bota dess brister. Tyvärr synes dock min spådom besannas, att, när den kommer till reela ärenden, röjes den aldri vidunderligaste okunghet. Så har skett i fråga om garantin för Hypoteksföreningens lån; och samma folk, som i ett decennium ropat ve öfver Ryska myntets tvångskurs här i landet, tvekar nu genom sina representanter att aflysa